

TOBB
TÜRKİYE
ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİ

TÜM ODALAR
(Genel Sekreterlik)

Tarih : 06.05.2021
Sayı : 14129567-045.99- 4544
Konu : Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik
Taslağı

İlgi : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 27.04.2021 tarihli, 861441 sayılı ve Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik Taslağı konulu yazısı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın ilgede kayıtlı yazısında binaların kontrollü ve güvenli yıkımı ile yıkım sonrası atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde yönetiminin sağlanması amacıyla hazırlanan "Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik Taslağı" hazırlandığı bildirilmektedir.

Bu kapsamda, bahse konu taslak hakkında görüş ve önerilerinizin en geç 24 Mayıs 2021 Pazartesi gününe kadar Birliğimize (mustafa.findikoglu@tobb.org.tr) gönderilmesinden memnuniyet duyulacaktır.

Bilgi ve gereğini rica ederim

Saygılarımla,

e-İmza

Cengiz DELİBAŞ
Genel Sekreter Yardımcısı

EK:

- 1- Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik Taslağı (15 sayfa)
- 2- Genel Gerekeçe (1 sayfa)
- 3- Görüş Bildirme Formu (1 sayfa)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak için : <http://belgedogrula.tobb.org.tr/dogrula.aspx?eD=BSE3F6PF83>

Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 /ANKARA

Tel: +90 (312) 218 20 00 (PBX) • Faks: +90 (312) 219 40 90 - 91 - 92

E-Posta: info@tobb.org.tr • Web: www.tobb.org.tr • KEP: tobb@hs02.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için: M. Mustafa FINDIKOĞLU Tel: 0312 218 2499

E-Posta: mustafa.findikoglu@tobb.org.tr

Birliğimizde
ISO 9001:2015
Kalite Yönetim
Sistemi
uygulanmaktadır

BİNALARIN YIKILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı binaların yıkım faaliyetlerinin çevre ve insan sağlığı ile güvenliğine zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik yapı ruhsatına tabi olan bina türü yapılar ile bunların yapısal güvenliğini etkileyen istinat benzeri diğer yapıların yıkımına dair iş ve işlemleri kapsar.

(2) Bu Yönetmelik üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla;

a) 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanununun 13 üncü maddesinin (a) fıkrasının üçüncü bendi kapsamında re'sen yapılacak uygulamaları,

b) 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun 6/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında Bakanlıkça re'sen yapılacak uygulamaları,

c) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 32 nci maddesi kapsamında yapılacak kısmi yıkımları,

ç) İlgili idare tarafından 3194 sayılı Kanun kapsamında yapılacak yıkımları, kapsamaz.

(3) İkinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamındaki yıkımlarda bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki ve 11 nci maddesindeki; (c) ve (ç) bentleri kapsamındaki yıkımlarda beşinci bölümündeki gerekler aranır.

(4) 3194 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca, bu Yönetmeliğin özel kanunlara ve ilgili mevzuatına aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik;

a) 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 no'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci maddesine,

b) 3194 sayılı Kanunun 8 inci, 28 inci ve 32 nci maddelerine,

c) 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 3 üncü, 8 inci ve 11 inci maddelerine, dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

b) Bina yıkıntı atıkları: Bu Yönetmelik kapsamındaki yapıların; tamirâtı, tadilâtı, yenilenmesi, yıktırılması veya herhangi bir afet sebebiyle yıkılması sonucu ortaya çıkan atıkları,

c) İl Müdürlüğü: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünü,

ç) İlgili İdare: Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyeleri, bu alanlar dışında il özel idarelerini ve ilgili Kanunları kapsamında ilgili yapılar için yapı ruhsatı vermeye yetkili diğer idareleri,

d) Müellif: Yıkım planını hazırlayan ve sorumluluğunu üstlenen inşaat mühendisini,

e) Yıkım: Bina türü yapıların tekniğine göre kısmen veya tamamen ortadan kaldırılması veya söküm faaliyetlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler, Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Genel ilkeler

MADDE 5- (1) Yıkım faaliyetinde, insan sağlığını, can ve mal güvenliğini ve çevreyi korumak esastır.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak yıkımlarda ilgili idare tarafından yıkım ruhsatı düzenlenir.

(3) Bu Yönetmelik kapsamındaki binaların yıkılmasına ilişkin fenni mesuliyet inşaat mühendisi tarafından üstlenilir. Ancak patlayıcılarla yapılan yıkımlar hariç, yüksekliği 51.50 metreden az olan binaların yıkımlarında fenni mesuliyet aranmaz.

(4) Binaların 02/03/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik’e göre yetki belge numarası almış ve uygun sınıfta yeterliğe sahip, gerçek veya tüzel kişiliği haiz bir müteahhidin sorumluluğu altında yıkılması zorunludur.

(5) Binaların yıkımında 02/03/2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelik’e uygun olarak, müteahhit tarafından istihdam edilen şantiye şefi bulundurulur.

(6) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan yıkım faaliyetlerinde 18/03/2004 tarihli ve 25406 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği, 26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik ve 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği hükümlerine uyulur.

(7) Yapılardaki asbest ve benzeri tehlikeli kimyasal içeren imalatlar sökülüp uzaklaştırılmadan ve Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğine göre seçici yıkım yapılmadan ana yıkıma geçilemez.

(8) 6306 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı hükümleri saklıdır.

(9) İlgili mevzuatındaki diğer koşulları sağlamak kaydıyla müellif; şantiye şefliği görevini üstlenebilir ve çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesini haiz olması halinde atık yönetim planını hazırlayabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yıkım Planı, Yıkım Ruhsatı ve Yıkım Faaliyeti

Yıkım planı

MADDE 6- (1) Yıkım planı müteahhit tarafından yapılır veya yaptırılır.

(2) Yıkımdan önce hangi yıkım yönteminin kullanılacağı, yapıda ve yapı çevresinde etkilenebilecek diğer yapı, altyapı, tesisat, trafik ve insanların hangi tedbirlerle güvenliklerinin sağlanacağı, yapının malzeme ve varsa hasar özellikleri ile taşıyıcı sistemi, taşıma gücü imkânları ile tüm risk unsurları incelenip tespit olunarak TS 13633 Yapıların Tam ve Kısmi Yıkımı İçin Uygulama Kuralları Standardına uygun olarak müellif tarafından Ek-2’ye göre yıkım planı hazırlanır. Bu Yönetmeliğin Ek-2’sinde yer alan formata uygun olarak; çevre yönetimi hizmeti yeterlik belgesini haiz çevre görevlisi/çevre mühendisi tarafından hazırlanan atık yönetim planı ve toz emisyonunun kontrolü için alınması gereken önlemler ile bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilenlerce düzenlenecek yıkım faaliyetlerine ilişkin akustik rapor yıkım planına eklenir.

(3) Yapı sahibi, yıkılacak yapıda bilgisi dahilinde olan tehlikeli ve zararlı maddeleri ve kendisinde bulunan yapıya ilişkin bilgi ve belgeleri müellife bildirmekle yükümlüdür.

(4) Yıkım sebebiyle komşu yapılarda, zeminde veya altyapıda hasar oluşması ihtimalinin bulunduğu durumlarda yıkım planına ek, mevcut durumun tespitini içeren bir teknik rapor düzenlenir.

(5) Yıkılacak binanın varsa mimari ve/veya statik projeleri yıkım planına eklenir. Söz konusu projelerin temin edilememesi halinde yapının rölevesi hazırlanır.

(6) Yıkım yaklaşık maliyeti; yıkılacak yapının Bakanlıkça belirlenen yapı sınıflarına ve gruplarına göre yapının inşaat alanı üzerinden bulunan bedelin %10’u olarak yıkım planında hesaplanır.

Yıkım ruhsatı

MADDE 7- (1) Yapıların kısmen veya tamamen planlı bir şekilde yıkım işlemleri için ilgili idarece başvuru üzerine Ek-1 Form-1'e göre yıkım ruhsatı düzenlenir.

(2) Yapı sahipleri veya kanuni vekilleri başvuru dilekçeleri ekinde tapuyu, müteahhit ve fenni mesul ile ayrı ayrı akdedilen sözleşmelerini, yıkım planını, İmar Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi ve 32 nci maddesinin beşinci fıkrası ile 33 üncü ve 39 uncu maddeleri kapsamındaki yıkımlar hariç olmak üzere parsel maliki ya da maliklerinin tamamının muvafakatlerini, yıkılacak yapıda ikamet edilmediğine veya yapının tahliye edilmiş olduğuna dair muhtarlıktan alınan belgeyi, yıkılacak yapıda; elektrik, su, doğalgaz ve telefon gibi hizmetlerinin kapatıldığına dair ilgili kuruluşlardan alınmış belgeleri ve müteahhit tarafından müellif ve şantiye şefi ile yapılan iş sözleşmelerini ilgili idareye vermekle yükümlüdür.

(3) Kontrollü patlatmalı yıkım tekniği ile yıkılması planlanan yapılar için, patlayıcı malzemenin taşınması ve kullanılmasında 29/09/1987 tarihli ve 19589 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük ile 24/04/2019 tarihli ve 30754 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre alınan belgeler müteahhit tarafından başvuru dilekçesi ekinde ilgili idareye verilir.

(4) Yıkım ruhsatını düzenlemeye yetkili ilgili idarece; müellif, müteahhit, fenni mesul ile şantiye şefinden; Ek-4 Form-1, Form-2, Form-3 ve Form-4'e uygun olarak taahhütnameleri alınır.

(5) Yıkım planı incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde yıkım ruhsatı düzenlenir. Eksik veya yanlış olduğu takdirde başvuru tarihinden itibaren 10 gün içerisinde ilgili bütün eksik ve yanlışlar yazı ile bildirilir. Eksik ve yanlışlar giderildikten sonra yapılacak başvurudan itibaren en geç 5 gün içerisinde yıkım ruhsatı verilir.

(6) Yıkım ruhsatında yapı sahibinin, müteahhidin ve fenni mesulün imzalarının alınması ve bilgilerine yer verilmesi zorunludur.

(7) 3194 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi kapsamındaki yapıların yıkımında her türlü sorumluluğun kurumlarına ait olduğuna ilişkin yazı alınmak suretiyle bu Yönetmelikteki diğer koşullar aranmaksızın yıkım ruhsatı düzenlenir.

(8) Yıkıma başlama müddeti yıkım ruhsatı tarihinden itibaren bir aydır. Bu müddet zarfında yıkıma başlanılmadığı veya yıkıma başlanıp da her ne sebeple olursa olsun, başlama müddetiyle birlikte üç ay içerisinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsat hükümsüz sayılır. Bu durumda yıkım faaliyetine başlanılabilmesi için yeniden yıkım ruhsatı alınması mecburidir.

(9) Bodrum katı dışında en çok bir katlı, bina yüksekliği 6.00 metreyi aşmayan ve yapı inşaat alanı toplam 250 m²'yi geçmeyen müstakil yapıların tam yıkımında; bir binada toplam alanı 250 m²'yi ve kat inşaat alanının %10'unu aşmayan kısmi yıkımlarında yıkım planı düzenlenmez.

(10) Yıkım planı eki atık yönetim planında belirtilen atık türleri ve bunlara dair atık kodu ve atık miktarı bilgileri İdaresince yıkım ruhsatına işlenir.

(11) Müteahhit yıkım işine başlayacağında en az yedi gün, yıkım işini bitireceğinde ve yıkım işine 5 iş gününden fazla ara vereceği her seferinde en az üç gün öncesinden fenni mesulü ve idareyi bilgilendirir. Yıkım işine başlanacağı, işin bitirileceği ve işe 5 iş günü ara verileceği gün fenni mesul ile idarenin teknik personeli ve kontrol yetkilisi mahallinde gerekli kontrolleri yapar; yıkım şantiyesinin ve yıkım işinin yıkım planı ve ekleri ile Yönetmelik hükümlerine, ilgili standartlara ve mer'i mevzuata uygun olup olmadığını tetkik eder. Alınması gereken önlemler ile yapılması gerekenler hakkında müteahhide gerekli talimatlar verilir. Bu işlemlerin yapıldığı yıkım ruhsatının ilgili kısmının doldurulması ve imzalanmasıyla tevsik edilir.

Yıkım şantiyesinin kurulumu

MADDE 8- (1) Müteahhit, yıkım faaliyetlerine başlamadan önce güvenlik ve çevre koruma tedbirlerini almak suretiyle yıkım şantiyesini kurmak zorundadır.

(2) Yıkım şantiyesi sınırları seyyar veya sabit paravan ile çevriliyerek, giriş ve çıkışlar kontrol altına alınır ve üçüncü şahısların ve çalışanların görebileceği yerlere yeteri kadar uyarı levhası asılır.

Yıkım esnasında düşebilecek ve/veya fırlayabilecek her türlü malzemenin yıkım şantiyesi dışındaki insan ve taşıt trafiğine ulaşması ihtimaline karşı, yıkılacak yapının tehlike doğuran cepheleri korumalı iskele ile emniyet altına alınır. Kontrollü patlatmalı bina yıkım tekniği uygulanması durumunda yıkım tekniğinin gerektirdiği risk analizlerine göre güvenlik tedbirleri ayrıca belirlenir.

(3) Yıkım şantiyesinde risk değerlendirmesi sonuçlarına göre gerekli yangın güvenlik tedbirleri alınarak yeterli miktarda yangınla mücadele donanımı, acil tıbbî yardım donanımı hazır halde bulundurulur; çalışanlar için güvenilir ve etkili bir haberleşme sistemi oluşturulur.

(4) Yıkım şantiyesinin kurulumunda diğer hususlarda TS 13633 standardına uyulur.

Yıkıma ilişkin tedbirler

MADDE 9- (1) Müteahhit, yıkım faaliyetine başlamadan önce yıkım safhasında ve yıkım sonrasında, ilgili mevzuatında öngörülen, yıkımda çalışanlar ve üçüncü şahıslar için güvenlik tedbirleri ile çevre koruma tedbirlerini almakla yükümlüdür. Yıkım sırasında varsa geriye kalan yapının stabilitesinin bozulmaması ve olabilecek plansız göçmelerin önlenmesi için gerekli durumlarda geçici güçlendirme yapılabilir.

(2) Fenni mesul, yıkım işlerinin yıkım ruhsatına ve yıkım planına aykırı olarak yürütülmesi halinde durumu derhal ilgili idareye bildirir. İlgili idare, yıkım şantiyesindeki faaliyetlerin bu Yönetmelik hükümlerine veya yıkım ruhsatına ve eki yıkım planına aykırı şekilde yapıldığının tespiti hâlinde yıkım faaliyetini derhal durdurur.

(3) İlgili idare, kontrollü patlatmalı yıkım yapılacak mahal ve çevresinde yedi gün öncesinden başlamak üzere halkı bilgilendirir, gerekli duyuru ve uyarıları yapar ve kontrollü patlatmalı yıkım yapılacak mahalde yangınla mücadele ekibi ve acil tıbbî yardım ekibi bulundurur, olabilecek asayiş olaylarına karşı gerekli tedbirleri alır veya alınmasını sağlar.

(4) Yıkıma başlanmadan en az üç gün önce, yıkım yapılacak parselde komşu parsellerdeki yapılara ilgili idaresince gerekli duyuru ve uyarılar yapılır.

(5) İlgili idaresinin gerekli gördüğü durumlarda; emniyet şartlarının sağlanması ve toz emisyonunun azaltılması amacıyla, yıkım yapılacak binaların dış cephesi, yıkım tekniğine ve kullanılacak ekipmana uygun taşıyıcı iskele, yırtılmaz ve tutucu özelliğe sahip file ve benzeri malzeme ile koruma altına alınır.

Yanan ve yıkılan yapılar formu

MADDE 10- (1) Yıkım işlemleri sonrası yıkılan yapılar için yıkımı müteakip en geç otuz gün içinde ilgili idarece TS 13264 Yanan ve Yıkılan Yapılar Formu Standardına göre yanan ve yıkılan yapılar formu düzenlenir.

(2) İlgili idarece düzenlenen yanan ve yıkılan yapılar formunun bir örneği, kayıtlarına işlenmek üzere fenni mesulün kaydının bulunduğu ilin Bakanlık taşra teşkilatına ve ilgili meslek odasına gönderilir.

(3) Yıkım işlemi sonrası ilgili idarece yanan ve yıkılan yapılar formunun bir örneği taşınmazın cins değişikliği işlemlerinde kullanılmak üzere ilgili tapu müdürlüğüne gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yıkım Yöntemleri ve Ekipmanları

Yıkım Yöntemleri

Madde 11- (1) Yapıların yıkımında; TS 13633 standardında yer alan tekniklerden uygun olan herhangi biri tercih edilebilir. Bitişik nizam yapılaşmanın söz konusu olduğu durumlarda yıkım faaliyeti bitişik yapının güvenliğini esas alacak şekilde gerçekleştirilir. Bu amaçla komşu binaya zarar verilmemesi bakımından mümkün olan durumlarda kısmen veya tamamen elle yıkım tekniğinin uygulanması esastır.

(2) Tam yıkım, çatıdan başlanarak temel alt seviyesine kadar yukarıdan aşağıya doğru olacak şekilde gerçekleştirilir. Yıkıma alt kat düşey taşıyıcı elemanlarından başlanılmaz. Yıkım sırasında katlarda oluşacak moloz güvenlik tedbirlerine uygun olarak, kaydırma olukları veya farklı bir sistemle zemine indirilir. Döşemeler, yıkım işlerinde oluşan moloz nedeniyle aşırı yüklere maruz bırakılmaz.

Yıkım çalışmalarına ara verilmesi söz konusu olduğunda yapıda gerekli kontroller yapılarak askıda blok bırakılmaz, zemindeki çukurlar kapatılır.

(3) Kısmi yıkım, yapı yüksekliğinin azaltılması, herhangi bir yapı elemanının kaldırılması vb. amaçlarla yapının sadece belirli bölümleri üzerinde gerçekleştirilen yıkım çalışmalarını kapsar. Kısmi yıkım süresince yıkıma konu edilen yapının kalan bölümlerindeki yapısal stabiliteyi koruyacak önlemler alınır.

Yıkım makina ve ekipmanları

MADDE 12- (1) Tam ve kısmi yıkım faaliyetlerinde yıkım tekniğinin gerektirdiği ve TS 13633 standardında belirtilen özellikleri haiz makina ve aparatlar kullanılır. Yıkım makinaları mesleki yeterlilik belgesini haiz operatörler tarafından kullanılır.

(2) Yıkım faaliyetinde kullanılacak makine ve aparatlar ile operatör yeterliliklerine dair gerekler yıkım planında belirtilir.

Yıkımda iş sağlığı ve güvenliği

MADDE 13- (1) Yıkım faaliyetinin her safhasında 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulmuş diğer mevzuata uyulması ve yıkım faaliyetinde görev alanların ilgili mevzuatına uygun olarak kişisel koruyucu donanım kullanması zorunludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çevresel Riskler ve Çevre Yönetimi

Yıkım faaliyeti ve atık yönetimi

Madde 14- (1) Müteahhit, yıkım faaliyetleri sırasında ve sonucunda ortaya çıkacak her türlü atığın;

a) Geri kazanılabilir malzemeden başlamak üzere, kaynağında uygun proseslerle ayrılması ve geçici depolanmasını sağlamakla,

b) İlgili mevzuat uyarınca öncelikle yeniden kullanımı, mümkün olmaması durumunda geri kazanımını sağlamakla,

c) Çevre ve insan sağlığına yönelik olumsuz etkilerini en aza düşürecek şekilde atık yönetimini sağlamakla,

ç) Taşınması ve depolanması aşamalarında gerekli izinleri ve onayları almakla,

d) Çevre lisanslı geri kazanım ve/veya bertaraf tesislerine gönderilerek yönetimini sağlamakla, yükümlüdür.

(2) Yıkım faaliyeti sonucu oluşacak atıkların, geçici bir süre için olsa dahi dere, ırmak, nehir ve benzeri akarsu yataklarını doldurmasına veya bunların yönünü değiştirmesine yol açacak şekilde biriktirilmesi yapılamaz.

Seçici yıkım

MADDE 15- (1) Yıkıntı atıklarının yüksek oranda geri dönüşümünü sağlamak amacıyla, yıkım öncesinde varsa tehlikeli atıkların ayıklanmasını ayrılmasını, diğer malzemelerin tekrar yeniden kullanılabilmesini ve yıkıntı atıklarının kaynağında ayrılarak geri dönüşümünü temin etmek üzere, kontrollü ve aşamalı olarak Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğine göre seçici yıkım uygulanır.

(2) Seçici yıkım, asbest ve diğer tehlikeli atıkların; kapı ve pencerelerin; lavabo, küvet gibi sıhhi tesisat gereçleri ve benzeri malzemenin; türlerine göre metal esaslı tüm malzemelerin; ahşap esaslı malzemenin; alçı esaslı malzemenin; kiremit, taşıyıcı olmayan duvar (tuğla, gazbeton, beton gibi) malzemesinin; cam malzemenin; polivinilklorür/poliüretan malzemelerin; camyünü, taşıyıcı, genleştirilmiş polistiren, ekstrüde polistiren, poliüretan gibi ısı yalıtım malzemeleri ile sökümü mümkün olan su yalıtımı için kullanılan malzemelerin; tüm doğal taş kaplamaların ayrılması; parsel içi yol veya diğer alanlarda asfalt, beton ve parke kaplama tabakaları altında yer alan kırılmış ve/veya elenmiş granüler malzemelerin ayrılması; bitüm ve türevi malzeme ile kaplı alanlarda bitüm ve türevi tabakaların kazınması veya ayrılması, aşamalarını kapsar.

(3) Seçici yıkım ile yeniden kullanılabilir malzemeler ayrılır, atık oluşumu önlenir. Yıkım faaliyeti sırasında atıklar ayrılarak ayrı biriktirilir; ayrı biriktirilen atıklar birbirleriyle karıştırılmadan toplanır, toplanan atıkların geri kazanımını sağlar, geri kazanımı mümkün olmayan atıkların ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda bertaraf edilmesi sağlanır. Atıklar 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında lisans belgesi bulunan geri kazanım ve/veya bertaraf tesisine gönderilir.

Yıkımda asbest ve diğer tehlikeli atıkların tespiti ve sökülmesi

MADDE 16- (1) Yıkıma başlanılmadan önce varsa asbest içeren imalatlar için, asbestin türünü ve yerini belirlemeye yönelik envanter çalışması yapılması zorunludur. Asbest ve diğer tehlikeli maddeleri içeren imalatlar yıkım faaliyetinden önce belirlenerek sökülür, ayrı olarak toplanır ve 26/3/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik hükümlerine göre bertaraf edilir.

(2) Asbest sökülme işlemleri TS 13895 Asbest İçeren Malzemelerin Sökümü ve Asbest Bertaraf Yöntemleri Kılavuzuna uygun olarak yapılır.

(3) Yıkım ve sökülme işlemleri sırasında 25/1/2013 tarihli ve 28539 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Asbestle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmeliğe uyulur.

Gürültü ve titreşim yönetimi

MADDE 17- (1) Yıkım faaliyetleri sırasında oluşacak gürültü ve titreşimle ilgili olarak, 4/6/2010 tarihli ve 27601 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinde belirtilen esaslara uyulur.

(2) Patlayıcılarla yapılan yıkımlarla sınırlı olmak üzere; yıkım faaliyetleri sırasında oluşacak gürültü ve titreşimin kontrolüne yönelik olarak Yıkım Faaliyetlerine İlişkin Akustik Rapor hazırlanır ve Yıkım Planına eklenir. Yıkım faaliyetlerine İlişkin Akustik Rapor, Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği’nin “Uzmanlık deneyimine yönelik esas ve kriterler” başlıklı 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile üçüncü fıkrası kapsamında belirtilen uzmanlığa sahip kişilerce hazırlanacak ve eğitim durumunu gösteren belgeler (diploma, yıkım ve patlatma vb. konularında aldığı eğitimleri gösteren belge, sahip olduğu sertifikalar) raporun ekinde sunulacaktır.

(3) Çalışanların, mekanik titreşim ve gürültüye maruz kalmaları sonucu oluşabilecek sağlık ve güvenlik risklerinden korunmalarını sağlamak amacıyla, 22/8/2013 tarihli ve 28743 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çalışanların Titreşimle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik ile 28/7/2013 tarihli ve 28721 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çalışanların Gürültü ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelikte belirtilen esaslara uyulur.

Toz emisyonu

MADDE 18- (1) Yıkım faaliyetleri sırasında oluşacak toz emisyonunun kontrolü için alınması gereken önlemler çevre yönetimi hizmeti yeterli belgesini haiz çevre görevlisi veya çevre mühendisi tarafından belirlenir ve yıkım planına eklenir.

(2) Yıkım faaliyetlerinde oluşacak toz emisyonunun kontrolü ile ilgili TS 13633 standardına uygun olarak faaliyetler yürütülür.

(3) Toz emisyonunun kontrolü amacıyla TS 13883 Toz Bastırma Sistemleri - Mekanik Özellikleri Standardına uygun toz bastırma sistemlerinin kullanılması zorunludur.

Atık kodlarının kullanılması

MADDE 19- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki atıklar için yapılacak her türlü raporlama ve belgeleme işlemlerinde 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinde atığın tanımına karşılık olarak belirtilen atık kodları kullanılır.

Yürürlük

MADDE 20- (1) Bu Yönetmelik 1.1.2022 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

EK-1: YIKIM RUHSATI FORMU

YIKIM RUHSATI Demolition License							Barкод/Karekod								
1. Ruhsat veren kurum		2. Ruhsat verilen yapının adresi		3. Yıkım nedeni		4. Yıkım türü		5. Yıkım tekniği		6. Yıkım ruhsatının onay tarihi		7. Yıkım ruhsat no.			
II : _____ İlçe : _____		Köy : _____		3. Deprem		1. Bina yıkımı		1. Elle		11. Sıcak kesim		13. Yıkım ruhsatı tarihi		14. Yapı ruhsatı no.	
Beldiye : _____		Mühale/Mevki : _____		4. Yangın		2. Kısmi bina yıkımı		2. Mekanik		12. Yüksek basınçlı su jeti		15. Yapı kullanma izni tarihi		16. Yapı kullanma izni no.	
Cadde/Sokak/Buvar/Meydan/Kırsal Adı : _____		Mühale/Mevki Kodu : _____		5. Yeni inşaat		3. Bina harici yıkımlar (İstinat, açık yüzme havuzu vb.)		3. Patlayıcılarla		13. Metal tozıyla kesim		17. Yıkım planı onay tarihi		18. Yıkım ruhsatının geçerlilik tarihi	
Cadde/Sokak/Buvar/Meydan tanımlama kodu : _____		Dış kapı no. : _____		6. Kamulaştırma				4. İp ile çekerek		14. Diğer					
Site adı : _____				7. Kentsel dönüşüm				5. Kompakt makinalar							
3. Parça no		4. Adı no		5. Parsel no		6. Blok no		6. Kule ve diğer yüksek enjermeli vinç							
7. Kentsel yıkıma konu bağimsiz bölüm no.								7. Yüksek enjermeli makinalar							
								8. Delme ve testere ile kesme							
								9. Kimyasal maddeler kullanılarak							
								10. Uzaktan kontrollü makinalar							
Yapı Sahibinin			Müteahhidin			Fenni Mesulün									
19. Adı soyadı, unvanı, TC kimlik no.			23. Adı soyadı, unvanı, TC kimlik no.			32. Adı soyadı, unvanı, TC kimlik no.									
20. Bağlı olduğu vergi dairesi adı ve vergi kimlik no.			24. Bağlı olduğu vergi dairesi adı, vergi kimlik no.			33. Oda sicil no.									
21. Adres			25. Sicil no.			34. Sicil no.									
22. İmza			26. Sicil tarihi			35. Sicil no.									
			27. Sicil no.			36. Adres									
			28. Mühür yetki belge no.			37. İmza									
			29. Oda sicil no.												
			30. Sicil esas adres												
Müellifin															
38. Adı soyadı		39. TC kimlik no.		40. Oda sicil no.		41. Adresi									
Şantiye Şefinin															
42. Adı soyadı		43. TC kimlik no.		44. Oda sicil no.		45. Sicil no.		46. Adresi							
3194 Sayılı İmar Kanunu'nun ilgili maddelerine göre işlemleri tamamlanmış olup, yapı sahibinin, müteahhidin, fenni mesulün imzaları alınarak YIKIM RUHSATI verilmiştir. Formda yer alan imzalar, imar mevzuatı kapsamında belirlenen sorumluluklar ve ilgililer arasında yapılan ruhsat eki sözleşmeler açısından taahhütname niteliği taşımaktadır. Yıkım ruhsatı alınan yapının yıkım mevzuatındaki süreler içinde yıkımına başlanıp, bitirilmesi ZORUNLUDUR . Yıkım ruhsatının onay tarihinden itibaren 2 ay içinde yıkıma başlanılacak ve başlama müddetiyle birlikte 6 ay içinde yıkım tamamlanacaktır. Aksi takdirde verilen ruhsat hükümsüz olup, tekrar ruhsat alınacaktır.															
Yapı ile ilgili Özellikler					Yapı Elemanları										
47. Yapı dışı bağimsiz bölüm sayısı		48. Yapı dışı konut birimi (daire) sayısı		49. Yapının taban alanı (m ²)		50. Yapı inşaat alanı (m ²)		51. Yapının yalıtım kat sayısı		52. Taşıyıcı Sistemi		53. Dayama			
52. Yapının yalıtım üstü kat sayısı		53. Yapının yalıtım altı yüksekliği (m)		54. Yapının yalıtım üstü yüksekliği (m)		55. Yapının toplam yüksekliği (m)		56. Yapının toplam kat sayısı		1. İskelet (Karkas)		1.1. Betonarme		1. Plak Kiriş	
57. Yıkılacak kat adedi		58. Yıkılacak kısmın m ² 'si		59. Yapının sınıfı		60. Yapının grubu		61. Yıkım yaklaşık maliyeti (TL)		2. Yığma (Kagir)		1.2. Ahşap		2. Mantar diğere	
										3. Prefabrik		1.3. Çelik		3. Asmolen	
										4. Karma				4. Ahşap	
										5. _____				5. Hazır yapı elemanı	
														6. _____	
İnşaat ve Yıkıntı Atıkları															
Sıra No		64. Atık Kodu		65. Atık Kodu Tanımı		66. Miktar (Ton)									
1															
2															
3															
...															
İdare Onayı															
67. Düzenleyen teknik elemanın adı, soyadı, unvanı, TC kimlik no, tarih			68. Kontrol edenin adı, soyadı, unvanı, TC kimlik no, tarih			69. Onaylayanın adı, soyadı, unvanı, TC kimlik no, imzası, tarih, mühür			70. Onay kodu						
Vize Kontrolü															
71. Vize Adı		72. Kontrol Tarihi		73. Fenni Mesulünün Adı, Soyadı, İmzası		74. İdare görevlisi teknik elemanın adı, soyadı, imzası		75. İdare görevlisi kontrol yetkilisinin adı, soyadı, imzası							
Başlama		.../.../20...													
Ara		.../.../20...													
Bitiş		.../.../20...													
Diğer Hususlar															

Yıkım Ruhsatı Formu Eki: Açıklama

- Bu Ruhsat, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu'nun ilgili maddelerine göre hazırlanmıştır.
- Bu Ruhsat formu, 1 asıl ve 2 nüsha olarak düzenlenecektir. Aslı yapı sahibine verilecektir. 1 inci nüsha Ruhsatı veren kurumda kalacaktır.
- Açıklama sayfasının 1 nüshası yapı sahibine verilecek, 1 nüshası da Ruhsatı veren kurumda kalacaktır.
- Parselde birden fazla yıkılacak yapı var ise Yıkım Ruhsatı her yapı için **ayrı ayrı** düzenlenecektir.

Yıkım Ruhsatı Formu'nun oluşturulması ve Ulusal Adres Veri Tabanı'na İşlenmesi

- Ulusal Adres Veri Tabanı'nda, Yıkım Ruhsatı verilecek yapının adresi işlenmiş olmak zorundadır. İnternet üzerinde İçişleri Bakanlığı tarafından Ulusal Adres Veri Tabanı'nı görme ve değiştirme konularında yetkilendirilmiş kişiler Yıkım Ruhsatı verilecek yerin dış kapı numarasına kadar adresini seçecek ve bu alanda yer alan yapı belgeleri menüsünden "Yıkım Ruhsatı hazırla" seçeneği seçilerek veri giriş sayfasına ulaşılacaktır. Bu sayfaya giriş yapılmadan önce kullanıcının TC kimlik numarası ve şifresi sorgulanacaktır. Yıkım Ruhsatı internet ortamında usulüne uygun olarak doldurulup çıktısı formun üstünde "Ruhsat Takip No" olacak şekilde alınacaktır. Yıkım Ruhsatı formu, ilgili makamlarca onaylandıktan sonra tekrar ulusal adres veri tabanına kaydedilmiş olan "Ruhsat Takip No" kullanılarak ilgili Yıkım Ruhsatı çağrılıp onay butonuna basılarak onaylandığı teyid edilecektir. Sistemin oluşturduğu **onay kodu** Yıkım Ruhsatı formunda "**70. Onay kodu**" bölümüne elle yazılarak Yıkım Ruhsatı verme işlemi sonlandırılacaktır.

Ruhsatın Doldurulması İle İlgili Olarak Açıklanması Gerekli Görülen Bilgiler Aşağıda Yer almaktadır.

- **Barkod/Karekod:** Yıkım Ruhsatının **sağ üst köşesindeki alana girilecektir.** (Barkod/Karekod uygulamasına geçilmesi halinde)
- **Ruhsat Takip No:** Yıl içinde verilen Yıkım Ruhsatları 1'den başlayarak yılsonuna kadar verilen her form için **artan sırada ayrı numara internet üzerinden** Yıkım Ruhsatının **sağ üst köşesine verilecektir.** Sisteme kaydedilmiş olan Yıkım Ruhsatı formuna ruhsat takip numarası kullanılarak erişilecektir.
- **1. Bölüm:** Yıkım Ruhsatını veren kurumun adı kaydedilecektir.
- **2. Bölüm:** Adres Kayıt Sistemi ile Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmeliğe uygun olarak Yıkım Ruhsatı düzenlenen yapıya ilişkin adres eşleştirilecektir.
- **3., 4. ve 5. Bölümler:** Yıkım yapılacak yapının bulunduğu yerin pafta, ada ve parsel numaraları kaydedilecektir.
- **6. Bölüm:** İçinde birden fazla bina ve tesis bulunan parseller için düzenlenecek olup, onaylı mimari projenin vaziyet planında belirtilen blok numarası kaydedilecektir. Bir parselde tek bina ve/veya tesis bulunması halinde boş bırakılacaktır.
- **7. Bölüm:** Kısmi yıkıma konu bağımsız bölüm numarası kaydedilecektir.
- **8. Bölüm:** Yıkım, seçeneklerde belirtilen nedenlerden hangisi için yapılıyor ise "X" işareti konulacaktır. Bunların dışında bir nedenle veriliyor ise, boş olan 8. seçenek işaretlenerek yanına açıklayıcı not kaydedilecektir. Bir yapı birden fazla nedenle yıkılıyorsa, her bir sebep için ilgili kutucuklar işaretlenecektir.
- **9. Bölüm:** Yıkımın türüne "X" işareti konulacaktır. Bina harici yıkımlar kutucuğunun seçilmesi halinde yıkılan yapının vasfı, yerini tarif edici özellikleri ve belirtilmesine gerek görülen bilgiler formun sonundaki diğer hususlar bölümüne yazılacaktır.
- **10. Bölüm:** Yıkım, seçeneklerde belirtilen tekniklerden hangisi ile yapılıyor ise "X" işareti konulacaktır. Bunların dışında bir teknik kullanılıyor ise, boş olan 14. seçenek işaretlenerek yanına açıklayıcı not kaydedilecektir. Birden çok yıkım tekniğinin kullanılması halinde ilgili kutucuklar işaretlenecektir.
- **11. ve 12. Bölümler:** Yıkım Ruhsatının onay tarihi ve numarası kaydedilecektir.
- **13. ve 14. Bölümler:** Yıkıma konu yapı için düzenlenmiş yapı ruhsatının onay tarihi ve numarası kaydedilecektir. Yapıya birden fazla ruhsat düzenlenmişse ilk ruhsatın onay tarihi ve numarası kaydedilecektir.
- **15. ve 16. Bölümler:** Yıkıma konu yapı için düzenlenen yapı kullanma izin belgesinin onay tarihi ve numarası kaydedilecektir.
- **17. Bölüm:** Yıkım planı onay tarihi kaydedilecektir. Yıkım planından muaf olan yıkımlarda bu bölüm doldurulmayacaktır.
- **18. Bölüm:** Yıkım Ruhsatının onay tarihinden itibaren en fazla ruhsat süresi olan 6 aylık sürenin son günü kaydedilecektir.
- **19. Bölüm:** Yapı sahibinin adı soyadı ve T.C. Kimlik Numarası kaydedilecektir. Birden fazla ortaklıklı veya tüzel kişiliklere ait parsellerde ve yapı sahibi "özel" işaretlenmiş ise bu bölüme en büyük hissedarin bilgileri kaydedilecektir. Maliklerin hisseleri eşit ise herhangi bir malikin isminden sonra "ve arkadaşları" şeklinde yazılacaktır. Yapı sahibi yabancı ise T.C. Kimlik Numarası doldurulmayacak, uygulama İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecektir. "Kamu" işaretlenmiş ise T.C. Kimlik Numarası doldurulmayacaktır.
- **20. Bölüm:** Yapı sahibinin bağlı olduğu vergi dairesinin adı ve vergi kimlik numarası kaydedilecektir.
- **21., 30., 36., 41. ve 46. Bölümler:** Adres bilgi sistemine uygun olarak düzenlenecektir.
- **22. Bölüm:** Yapı sahibi tarafından imzalanacaktır.
- **23. Bölüm:** Yıkım işlerinin uygulanmasını üstlenen müteahhidinin adı soyadı ve T.C. Kimlik Numarası kaydedilecektir. Tüzel kişiliklerde en büyük hissedarin T.C. kimlik numarası kaydedilecektir. Müteahhit yabancı ise T.C. Kimlik Numarası doldurulmayacak, uygulama İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenecektir.

- **24. Bölüm:** Müteahhidin bağlı olduğu vergi dairesinin adı ve vergi kimlik numarası kaydedilecektir.
- **25. Bölüm:** İşyerine ait sigorta sicil numarası kaydedilecektir.
- **26. ve 27. Bölümler:** Müteahhit ve yapı sahibinin karşılıklı taahhütlerini içeren noterden onaylı sözleşmenin tarih ve numarası kaydedilecektir.
- **28. Bölüm:** Müteahhide Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından verilen yetki belgesinin numarası kaydedilecektir. Bu bölüme ilişkin uygulama Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan yönetmeliklere uygun olarak gerçekleştirilecektir.
- **29. Bölüm:** Müteahhidin bağlı olduğu meslek odası üye sicil numarası kaydedilecektir.
- **31. Bölüm:** Müteahhit tarafından imzalanacaktır.
- **32. Bölüm:** Yıkım işinin denetlenmesi sorumluluğunu üstlenen fenni mesulün adı soyadı ve T.C. Kimlik Numarası kaydedilecektir.
- **33. Bölüm:** Fenni mesul için bağlı olduğu meslek odası üye sicil numarası kaydedilecektir. Kamu görevlisi fenni mesuller için bu ruhsat konusu iş için alınan kurum sicil numarasını içeren görevlendirme yazısının tarih ve sayısı yazılacaktır.
- **34. ve 35. Bölümler:** Müteahhit ve fenni mesulün karşılıklı taahhütlerini içeren noterden onaylı sözleşmenin tarih ve numarası kaydedilecektir.
- **37. Bölüm:** Fenni mesul tarafından imzalanacaktır.
- **38. ve 39. Bölümler:** Yıkım planını hazırlayan müellifin adı soyadı ve T.C. Kimlik Numarası kaydedilecektir.
- **40. Bölüm:** Müellifin bağlı olduğu meslek odası üye sicil numarası kaydedilecektir. Kamu görevlisi müellifler için bu ruhsat konusu iş için alınan kurum sicil numarasını içeren görevlendirme yazısının tarih ve sayısı yazılacaktır.
- **42. ve 43. Bölümler:** Yıkım işinde görev alan şantiye şefinin adı soyadı ve T.C. Kimlik Numarası kaydedilecektir.
- **44. Bölüm:** Şantiye şefinin bağlı olduğu meslek odası üye sicil numarası kaydedilecektir.
- **45. Bölüm:** Şantiye şefinin sigorta sicil numarası kaydedilecektir.
- **47. Bölüm:** Yıkılacak binadaki konut ve diğer kullanma amaçlı bağımsız bölümlerin sayıları kaydedilecektir.
- **48. Bölüm:** Yıkılacak binadaki toplam konut birimi (daire) sayısı kaydedilecektir.
- **49. Bölüm:** Yıkılacak yapının taban alanı kaydedilecektir.
- **50. Bölüm:** Yıkılacak yapının yapı inşaat alanı kaydedilecektir.
- **51. ve 53. Bölümler:** Yapının yol kotu altındaki kat sayısı ve yüksekliği kaydedilecektir.
- **52. ve 54. Bölümler:** Yapının yol kotu üstündeki kat sayısı ve yüksekliği kaydedilecektir.
- **55. ve 56. Bölümler:** Yapının yol kotu altında ve üstünde kalan toplam yüksekliği ve kat adedi kaydedilecektir.
- **57. Bölüm:** Binada yıkılacak kat adedi kaydedilecektir.
- **58. Bölüm:** Binada yıkılacak kısımların toplam m²'si kaydedilecektir.
- **59. ve 60. Bölümler:** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca her yıl yayımlanan "Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkındaki Tebliğ" hükümlerine göre doldurulacaktır.
- **61. Bölüm:** Yıkım planında hesaplanan yıkım yaklaşık maliyeti kaydedilecektir.
- **62. Bölüm:** Yıkılacak yapının taşıyıcı sistemi seçenekleri işaretlenerek doldurulacaktır.
- **63. Bölüm:** Yıkılacak yapı katlarındaki kat döşemesi sistemi seçeneklerden işaretlenerek belirtilecektir.
- **64., 65. ve 66. Bölümler:** Atık yönetim planında belirtilen atık türü ile bunlara dair atık kodu ve atık miktarı bilgileri doldurulacaktır.
- **67., 68. ve 69. Bölümler:** Formu düzenleyen, kontrol eden ve onaylayan İdare yetkililerinin bilgileri kaydedilecektir. Sadece formu onaylayanın imzası bulunacaktır.
- **70. Bölüm:** Ulusal Adres Veri Tabanı sistemi tarafından oluşturulan onay kodu kaydedilecektir.
- **71. Bölüm:** Durumuna göre; yıkım işlemine başlandığında "Başlama", yıkım işlemi sonuçlandığında "Bitiş" ve yıkım süresince yıkıma 5 iş gününden fazla ara verilmesi halinde "Ara" vize uygulaması yapılacaktır.
- **72., 73., 74. ve 75. Bölümler:** Yıkım yerinde ilgili idare görevlilerinin eşliğinde, ilgili yıkım vizelerinin tarihleri kaydedilecek, fenni mesul ve idare görevlilerinin imzaları alınacaktır.
- **Diğer hususlar bölümüne;** varsa yıkıma konu yapı ile ilgili açıklanması gereken ve formda yer verilmeyen hususlar kaydedilecektir.

EK-2: YIKIM PLANI VE EKLERİNİN HAZIRLANMASINDA UYULACAK ESASLAR

Yönetmelik gereği hazırlanacak yıkım planlarında aşağıda yer alan hususlara yer verilmesi esastır.

1-Yıkılacak Yapıya Ait Bilgiler

- (a) Yıkılacak yapının; krokisi, konumu, fotoğrafı ve uydu görüntüsü, kullanım amacı, toplam inşaat alanı ve bodrumlar dâhil toplam kat sayısı, çıkacak malzeme miktarı ve cinsi,
- (b) Mimari ve/veya statik proje, (Temin edilememesi halinde yapının rölevesi hazırlanır)
- (c) Yıkıma konu yapının çevresinde bulunan ve yıkımdan etkilenebilecek yol, dayanma yapıları, altyapı tesisleri ve komşu yapılar gibi yakın çevre ile ilişkisini gösterir plan,
- (d) Yıkım yaklaşık maliyetinin hesabı,

2-Yıkım Tekniği ve Etkileri

- (a) Uygulanacak yıkım tekniğine ve yıkım sırasına ilişkin detaylı uygulama bilgileri,
- (b) İş programı,
- (c) Yıkımda görev alacak personel sayısı, niteliği ve görevlerine dair bilgi ve belgeler,
- (ç) Yıkım faaliyetinde kullanılacak makine ve aparatlar ile operatörlere dair bilgi ve belgeler,
- (d) Yıkım faaliyetinin dayanma yapıları ve bitişik nizam yapılar üzerindeki etkisini ve olası riskleri gösterir değerlendirmeler,
- (e) Taşıma, trafik, aydınlatma, haberleşme, saha güvenliği, iş sağlığı ve güvenliği ve acil müdahale tedbirleri,
- (f) Yıkım faaliyeti sebebiyle, yıkım mahalli, çalışanlar ve üçüncü şahıslar bakımından oluşabilecek risklere karşı alınması gereken çevre koruma ve güvenlik tedbirleri,

3-Yıkım Planının Ekleri

a) Atık Yönetim Planı

Atık Yönetimi Yönetmeliği gereğince yıkım faaliyeti süresince oluşacak atıklar, yıkıntı atığına ilişkin değerlendirme ve bu atıkların yönetimine dair bilgiler yer alır. Bunlar; seçici yıkım ile ayrılan malzeme çeşidi, miktarı ve yeniden kullanım faaliyetleri, atık türü, bileşenleri ve atık kodu, atık miktarı, atık oluşumunu önleme çalışmaları, alınan tedbirler, atıkların ayrı biriktirilmesi, atıkların taşınması, geçici depolanması, geri kazanıma gönderilen miktar ve atıkların işlendiği geri kazanım tesisinin özellik/nitelik bilgisi, geri kazanılamayacak olan atıkların miktarı ve bertaraf edileceği tesis bilgisi, yıkıma konu binadaki asbest vb. tehlikeli atıkların yetkili uzman tarafından hazırlanan envanter raporu ve seçici yıkımı da içeren söküm planı ile yıkım teknikleri dikkate alınarak toz emisyonu kaynakları ve oluşacak toz emisyonunun yayılımını engelleyecek tedbirlerdir.

b) Yıkım Faaliyetlerine İlişkin Akustik Rapor

Ek-3'te yer alan "Yıkım Faaliyetlerine İlişkin Akustik Rapor Formatı"na uygun olarak hazırlanacak Yıkım Faaliyetlerine İlişkin Akustik Rapor

PATLAYICILARLA YAPILAN YIKIM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN

AKUSTİK RAPOR FORMATI

A.GENEL BİLGİLER

- Yıkım yapılacak binanın adresi
- Yıkım yapılacak binanın kullanım amacı
- Yıkım yapılacak binanın en yakın yapıya/yapılara olan mesafesini (m. olarak) gösteren kroki vb.
- Yıkım yapılacak binanın kullanım alanı (m²)
- Yıkım faaliyeti için çalışma zaman dilimleri (gündüz ve/veya akşam ve/veya gece),

B. YIKIM FAALİYETİ SIRASINDA OLUŞACAK GÜRÜLTÜ/TİTREŞİM DÜZEYLERİNE İLİSKİN BİLGİLER

B.1 Yıkım Faaliyeti Sırasında Kullanılacak Makine ve Ekipmanlar ile Patlatmalardan Kaynaklanan Gürültü

- Yıkım faaliyeti sırasında kullanılacak makine ve ekipmanların sayısı ve türleri,
- Her bir ekipmanın ses gücü düzeyi bilgileri ve bu bilgilerin temin edildiği referans kaynak,
- Yıkım faaliyeti sonucu oluşabilecek toplam (aynı anda çalışma durumları) gürültü düzeyinin hesaplanması, (sesin açık alanda yayılım prensibine göre; mesafe ve atmosferik yutuşun hesaba katılması)
- Hesaplama sonucu elde edilen değerlerin Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği Madde 23 çerçevesinde değerlendirme yapılması

B.2 Yıkım Faaliyeti Kapsamında Kullanılacak Makine ve Ekipmanlar ile Patlatmalar Sonucu Oluşacak Titreşim, Hava Şoku, Taş Fırlamasına İlişkin Bilgiler

- Yıkım faaliyeti kapsamında kullanılacak makine ve ekipmanlar ile patlatmalar sonucu civardaki binalarda titreşim oluşup oluşmayacağı hesaplanması,
- Oluşması muhtemel titreşimin Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 25 inci maddesi kapsamında değerlendirilmesi,
- Patlatmaya ilişkin detaylı bilgiler (patlatma dizaynı, delik sayısı, atım miktarı, ihtiyaç duyulan patlatma periyodu, delik ve patlatma başına ihtiyaç duyulacak anfo, dinamit ve kapsül miktarları vb.), alanda yapılacak patlatmalarda izlenecek yol ve yöntemlerin (hangi patlatma modelinin kullanılacağı) detaylandırılması, hava şoku etkisi ve taş fırlama hesaplarının yapılması,
- Yapılacak olan patlatmalar sonucu oluşacak titreşimin en yakın yerleşim birimlerine etkisi

C. YIKIM FAALİYETİ KAPSAMINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLERE İLİŞKİN BİLGİLER

- Patlatma sırasında ortaya çıkabilecek etkilere karşı alınabilecek önlemler
- Patlatma öncesi ve patlatma sonrasında alınabilecek önlemler
- Yıkım aşamasında hava şoku ve taş fırlamalarının etkileri ve alınacak önlemler
- Yıkım faaliyetinde çalışanlar için İşçi Sağlığı ve Güvenliği konusunda alınacak önlemler

FORM - 1

YIKIM PLANINI HAZIRLAYAN MÜELLİFLER TARAFINDAN İLGİLİ İDAREYE
VERİLECEK TAAHHÜTNAME ÖRNEĞİ

TAAHHÜTNAME	
Müellif	
Oda Sicil No :	
Unvanı :	
Adresi :	
Telefonu :	
Müellifliği Üstlenilen Yapı	
İl / İlçe :	
İlgili İdare :	
Pafta/Ada/Parsel No :	
Yapı Adresi :	
Yapı Sahibi :	
Müteahhit :	
<p>Yukarıdaki bilgilere sahip yapının yıkım planının hazırlanmasına ilişkin müellifliği üstlenmemde 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında süreli veya süresiz olarak mesleki faaliyet haklarımda herhangi bir kısıtlılık bulunmadığını,</p> <p>Yukarıdaki bilgilere sahip yapıya ilişkin hazırlanan yıkım planında 3194 sayılı Kanunu, Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik ve ilgili tüm mevzuat hükümlerini eksiksiz uygulayacağımı taahhüt ederim./..../20.....</p>	
<p>Müellif Adı-Soyadı Unvanı İmza</p>	
<p>Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin işlemleri iptal edilecek ve bu kişiler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri gereği Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacak, ayrıca 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve ilgili mevzuatı uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili Meslek Odasına bilgi verilecektir.</p>	

FORM - 2

YIKIM İŞLERİNİN DENETİMİNİ ÜSTLENEN FENNİ MESUL TARAFINDAN İLGİLİ
İDAREYE
VERİLECEK TAAHHÜTNAME ÖRNEĞİ

TAAHHÜTNAME	
Fenni Mesul	
Oda Sicil No :	
Unvanı :	
Adresi :	
Telefonu :	
Fenni Mesuliyeti Üstlenilecek İş	
İl / İlçe :	
İlgili İdare :	
Pafta/Ada/Parsel No :	
Yapı Adresi :	
Yapı Sahibi :	
Sözleşme Başlangıç Tarihi :	
Sözleşme Bitiş Tarihi :	
<p>Yukarıdaki bilgilere sahip inşaatın yıkım işlerinin denetiminde, 3194 sayılı Kanun ve Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik ile ilgili tüm mevzuat hükümlerini eksiksiz uygulayacağımı, fenni mesuliyetini üstlendiğim yıkım işlemlerini ilgili idarece onaylanan yıkım ruhsatı ve eki yıkım planına, mevzuat ve standartlara uygun olarak denetleyeceğimi, Bu çerçevede yapılacak yıkım denetimi hizmetlerinde imza yetkisine sahip olarak çalışacağımı, fenni mesuliyet görevini ifa ederken başkaca mesleki ve inşaat işleri ile ilgili ticari faaliyette bulunmayacağımı,</p> <p>Yukarıdaki bilgilere sahip yapının yıkılmasının denetimine ilişkin fenni mesuliyeti üstlenmemde 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında süreli veya süresiz olarak mesleki faaliyet haklarımda herhangi bir kısıtlılık bulunmadığını, ayrıca iş bu görevimden herhangi bir nedenle ayrılacağım zaman bildirimde bulunacağımı kabul ve taahhüt ederim./..../20.....</p>	
<p>Fenni Mesul Adı-Soyadı Unvanı İmza</p>	
<p>Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin işlemleri iptal edilecek ve bu kişiler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri gereği Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacak, ayrıca 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve ilgili mevzuatı uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili Meslek Odasına bilgi verilecektir.</p>	

FORM –3

YIKIM İŞLERİNDE GÖREV ALAN ŞANTIYE ŞEFİ TARAFINDAN İLGİLİ İDAREYE
VERİLECEK TAAHHÜTNAME ÖRNEĞİ

TAAHHÜTNAME	
Şantiye Şefi	
Oda Sicil No :	
Unvanı :	
Adresi :	
Telefonu :	
Şantiye Şefliği Üstlenilen Yapı	
İl / İlçe :	
İlgili İdare :	
Pafta/Ada/Parsel No :	
Yapı Adresi :	
Yapı Sahibi :	
Müteahhit :	
<p>Yukarıdaki bilgilere sahip inşaatın yıkım işlerinin uygulanmasında, 3194 sayılı Kanun ve Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik ile ilgili tüm mevzuat hükümlerini eksiksiz uygulayacağımı, yıkım işlerine yönelik şantiye şefliğini üstlendiğim yapının yıkım işlemlerini ilgili idarece onaylanan yıkım ruhsatı ve eki yıkım planına, mevzuat ve standartlara uygun olarak yapılmasını sağlayacağımı,</p> <p>Yukarıdaki bilgilere sahip yapının yıkım işlerine yönelik şantiye şefliğini üstlenmemde 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında süreli veya süresiz olarak mesleki faaliyet haklarımda herhangi bir kısıtlılık bulunmadığını taahhüt ederim./..../20....</p>	
<p>Şantiye Şefi Adı-Soyadı Unvanı İmza</p>	
<p>Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin işlemleri iptal edilecek ve bu kişiler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri gereği Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacak, ayrıca 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ve ilgili mevzuatı uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili Meslek Odasına bilgi verilecektir.</p>	

FORM –4

YIKIM İŞLERİNİN UYGULANMASINI ÜSTLENEN MÜTEAHHİTLERE AİT
TAAHHÜTNAME ÖRNEĞİ

TAAHHÜTNAME	
Müteahhit	
Oda Sicil No :	
Unvanı :	
Adresi :	
Telefonu :	
Yetki Belge No :	
Yükümlülüğü Üstlenilecek İş	
İl / İlçe :	
İlgili İdare :	
Pafta/Ada/Parsel No :	
Yapı Adresi :	
Yapı Sahibi :	
Yapı Sahibinin Adresi :	
Sözleşme Başlangıç Tarihi :	
Sözleşme Bitiş Tarihi :	
<p>Yukarıdaki bilgilere sahip inşaatın yıkım işlerinin uygulanmasında müteahhit olarak görev alacağımı, müteahhitliğini üstlendiğim yıkım işlemine konu yapıyla ilgili fenni mesul olarak görev almayacağımı, herhangi bir kısıtlılık halimin bulunmadığını,</p> <p>Yapının yıkımının; İmar Kanununa, Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik ile ilgili mevzuata ve yıkım ruhsatı ve eki yıkım planı ile mevzuat ve standartlara uygun olarak gerçekleşmesini temin edeceğimi,</p> <p>Fenni mesulün denetimi olmaksızın yıkım faaliyetini sürdürmeyeceğimi, yıkım işlerinde yetki belgesi olmayan usta çalıştırmayacağımı,</p> <p>Ayrıca müteahhitlik görevinden herhangi bir nedenle ayrılacağım zaman fenni mesul ile idare ve yapı sahibine bildirimde bulunacağımı kabul ve taahhüt ederim./...../20.....</p>	
<p>Müteahhit Adı-Soyadı Unvanı Oda Sicil No İmza</p>	
<p>Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilenlerin işlemleri iptal edilecek ve bu kişiler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri gereği Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacak, mimar veya mühendis unvanına haiz olmaları halinde ilgili mevzuatı uyarınca işlem yapılmak üzere ilgili Meslek Odasına ve Bakanlığa bilgi verilecektir.</p>	

GENEL GEREKÇE

Ülkemizdeki binaların yıkım işlemlerine yönelik yapılacak uygulamalarda;

- Hangi yapılar için yıkım ruhsatı ve yıkım planı aranacağı,
- Yıkım planının içeriğinde yer alacak hususlar,
- Yıkım yöntemlerinin nasıl belirleneceği,
- Risklere karşı ve yıkımın çevreye etkisinin azaltılmasına yönelik alınacak tedbirler vb.

yıkım öncesi ve yıkım esnasında uyulacak kuralları gösteren düzenleyici bir mevzuata ihtiyaç hasıl olup binaların kontrollü ve güvenli yıkımı ile yıkım sonrası atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeyecek şekilde yönetiminin sağlanması amacıyla hazırlanmıştır.

BİNALARIN YIKILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK TASLAĞI GÖRÜŞ FORMU

Kurum / Kuruluş Adı:

TASLAĞIN GENELİ ÜZERİNDEKİ GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRME		TEKLİF
TASLAK MADDESİ	GÖRÜŞ VE DEĞERLENDİRME	TEKLİF